

PLANUL DE STAT AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE PE ANUL 1949

Expunere în fața Marii Adunări Naționale

27 Decembrie 1948

Onorat prezidiu, tovarăși miniștri, tovarăși deputați,

Vă supunem spre discutare și aprobare proiectul primului plan de stat al Republicii Populare Române.

Alcătuirea acestui plan, care coordonează activitatea diverselor sectoare economice, sociale și culturale, constituie un moment important, deschide o etapă nouă pe drumul construirii socialismului în țara noastră.

Care sunt condițiile în care pornim la realizarea planificării economiei noastre ?

În timp ce în țările capitaliste se ascut contradicțiile politice și se înrăutățește starea economică, forțele păcii și ale progresului, în frunte cu Uniunea Sovietică, se întăresc și se dezvoltă pe zi ce trece. Blocului sguduit de contradicții interne al imperia-liștilor ațâțători la război i se opune lagărul democratic, format din popoarele iubitoare de pace. Crește și se întărește colaborarea politică și economică între Uniunea Sovietică și țările de democrație populară.

Pe plan intern, condițiile în care pornim la planificarea economiei noastre sunt, pe de o parte, faptul că puterea politică se află în mâinile celor ce muncesc, iar pe de altă parte că lupta de

clasă se ascute pe măsura înaintării noastre pe drumul socialismului.

Planificarea economiei nu e — așa cum au vrut s'o prezinte teoreticienii burghezi și social-democrați — o operațiune posibilă sub orice regim politic și social, în orice împrejurare. Planificarea economiei presupune existența unor anumite condiții indispensabile, și anume: smulgerea puterii politice și economice din mâna capitaliștilor, conducerea politică a statului de către clasa muncitoare, organizarea de către ea a principalelor mijloace de producție, existența unei evidențe a acestor mijloace.

Discutând cu scriitorul englez Wells, tovarășul Stalin a spus :

„Până nu vă veți elibera de capitaliști și până nu veți renunța la principiul proprietății particulare asupra mijloacelor de producție, nu veți avea o economie planificată“.

Deabia după naționalizarea principalelor întreprinderi industriale, de transport, bancare și de asigurări, la 11 Iunie 1948, deabia după ce clasa muncitoare a luat sub conducerea sa directă aceste întreprinderi, au fost create premisele necesare pentru planificarea economiei și, ca urmare, s'au putut lua o serie de măsuri de reorganizare a sectorului industrial, bancar și de circulație a mărfurilor.

Fabricile au fost grupate în centrale industriale, după obiectul lor de producție. Întreprinderile, sub conducerea noilor directori-muncitori, lichidează starea de desorganizare în care fuseseră lăsate de către capitaliști. Prin efortul clasei muncitoare, devenită conștientă de faptul că deține aproape în întregime principalele mijloace de producție din sectorul industrial, producția industrială crește, programele fixate de ministere sunt executate și depășite. În locul haosului contabil, provocat intenționat de capitaliști pentru a-și ascunde astfel beneficiile, se introduce o contabilizare riguroasă a tuturor cheltuelilor și veniturilor.

Toate acestea, împreună cu organizarea sistemului de credit, restructurarea sistemului fiscal, ca și întărirea comerțului de

stat, constituie elemente care ne dau posibilitatea întocmirii — la câteva luni dela naționalizare — a primului plan de stat.

Trebue menționat că planificarea cuprinde sectoarele în care statul deține totalitatea sau imensa majoritate a mijloacelor de producție — industria, transporturile — precum și o parte din sectorul agricol, proprietatea statului, ca și institutele de credit, comerțul de stat și cooperatist, dată fiind natura lor socialistă.

În ceea ce privește sectorul particular în agricultură, cu cele circa 3.500.000 de gospodării individuale, i se pun sarcini a căror realizare constă în a asigura aprovizionarea cu materii prime a industriei, satisfacerea nevoilor populației urbane și țărănești cu produse alimentare și punerea la dispoziție a cantităților de produse agricole necesare schimburilor cu străinătatea.

Tovarășii deputați,

Trebue să subliniem că toate realizările de mai sus, care constituie premisele planificării noastre economice, nu ar fi fost posibile fără ajutorul politic și economic dat de marea Uniune Sovietică. Ajutorul economic s'a manifestat atât prin importante ușurări succesive ale obligațiilor ce derivă din tratatul de pace, cât și prin convenții comerciale și de colaborare economică, încheiate pe baza unei perfecte egalități de drepturi.

Mărirea producției industriale a devenit posibilă numai datorită materiilor prime, semifabricatelor și utilajului de bază livrate de către Uniunea Sovietică. Aceste livrări au asigurat în-deosebi redresarea industriei noastre siderurgice, precum și activitatea industriei textile.

În domeniul colaborării economice trebue să subliniem importanța deosebită a societăților mixte sovieto-române — „sov-romuri“ — care contribuie în mod hotărâtor la dezvoltarea industriei petrolifere, chimice și forestiere, a transporturilor noastre maritime, fluviale și aeriene, precum și a noii noastre industrii de tractoare.

De o însemnătate deosebită pentru noi este și prețiosul ajutor tehnic pe care ni-l acordă Uniunea Sovietică, dându-ne astfel posibilitatea să folosim uriașa experiență a Țării Socialismului.

Astfel, relațiile economice tot mai strânse cu Uniunea Sovietică nu numai că au ajutat și ajută la întărirea puterii economice a Republicii Populare Române, dar ne pun și la adăpost de consecințele catastrofale ale gravelor dificultăți economice de care sunt cuprinse țările cu sistem capitalist.

Relațiile economice și politice cu țările de democrație populară au deasemenea o mare însemnătate. În fața noastră se deschide perspectiva dezvoltării acestor relații, în sensul complexității reciproce a economiilor respective și a coordonării eforturilor în lupta împotriva imperialismului și pentru construirea socialismului.

Dar condițiile politico-economice obținute prin sprijinul hotărâtor al Uniunii Sovietice și prin luptele grele și pline de sacrificii ale clasei muncitoare, sub conducerea partidului nostru, fac nu numai posibilă, ci și necesară planificarea economică. Dece? Pentru că planificarea economică este una din pârgurile de dezvoltare ale economiei socialiste pe care am început s'o construim.

Într'adevăr, în locul dezvoltării spontane, anarhice și oarbe, caracteristice modului de producție capitalist, care duce inevitabil la crize, haos economic, șomaj și mizerie, economia socialistă se bazează pe o dezvoltare coordonată a tuturor ramurilor și unităților economice, ținând seama de necesitățile generale ale economiei socialiste.

Pe când în orânduirea capitalistă mobilul întregii activități economice este profitul, în economia socialistă, în locul concurenței dușmănoase între diferitele întreprinderi, există o colaborare strânsă și armonioasă între toate unitățile de tip socialist, toate contribuind la realizarea țelului socialismului: ridicarea

permanentă a nivelului material și cultural al oamenilor muncii.

Aceasta nu este cu puțință decât dacă se planifică și se coordonează sarcinile fiecărei unități, ale fiecărei ramuri industriale, ale fiecărui sector economic, transformând, așa cum spunea Lenin încă din 1918, întregul mecanism economic al statului într'un organism economic care să lucreze în așa fel încât milioane de persoane să fie conduse în același plan.

În acest sens, Constituția Republicii Populare Române, în art. 15, prevede:

„Statul îndrumază și planifică economia națională în vederea dezvoltării puterii economice a țării, asigurării bunei stări a poporului și garantării independenței naționale”¹.

Tovarăși deputați,

Planul pe care îl prezentăm astăzi este un plan de un an. Ne-am hotărât să întocmim primul Plan de Stat al Republicii Populare Române numai pe anul 1949 din următoarele considerente:

a) în primul rând, necesitatea de a planifica economia țării cât mai urgent — planul trebuind să înceapă la 1 Ianuarie 1949 — nu dădea răgaz suficient pentru un studiu mai amplu cerut de un plan de lungă durată;

b) în al doilea rând, acest studiu ar fi cerut material statistic și documentar, întocmit pe baze științifice, special pregătit în vederea planificării; iar acest material este abia în curs de pregătire;

c) în al treilea rând, nici experiența noastră, atât a aparatului tehnic cât și a cadrelor din economie, nu îngăduiau elaborarea unui plan pe o perioadă mai lungă.

Care sunt obiectivele politico-economice pe care le urmărește planul de stat pe 1949?

¹ „Constituția Republicii Populare Române”, 1948, pag. 51.

Primul obiectiv constă în consolidarea realizărilor economice efectuate în ultima perioadă de masele muncitoare din țara noastră, întărirea independenței noastre naționale și asigurarea condițiilor necesare pentru construirea socialismului în Republica Populară Română.

Așa cum ne învață Lenin și Stalin, așa cum ne învață experiența Uniunii Sovietice, construirea socialismului nu este cu putință fără o puternică industrializare. Iar această industrializare trebuie făcută prin dezvoltarea în primul rând a industriei grele, a industriei producătoare de mijloace de producție.

Deasemenea industrializarea constituie o condiție esențială pentru întărirea economiei țării noastre ca un inel în lanțul țărilor antiimperialiste.

Pe această linie călăuzitoare a mers Conferința națională a Partidului Comunist Român în 1945, când a considerat ca o sarcină de bază pentru țara noastră dezvoltarea industriei grele. Numai dezvoltând industria grea vom putea pune în valoare toate bogățiile solului și subsolului nostru, vom putea produce mașini și utilaj pentru celelalte industrii, vom asigura dezvoltarea transporturilor, vom dezvolta agricultura, punându-i la dispoziție mașini agricole, unelte, îngrășăminte, vom putea electrifica țara, vom mări productivitatea muncii și vom reuși astfel să punem din ce în ce mai multe produse la îndemâna celor ce muncesc, ridicându-le nivelul de trai și cel cultural.

Un alt obiectiv pe care-l urmărește planul pe 1949 este depășirea cu 40% a valorii producției globale industriale din anul 1948.

Acest obiectiv este posibil de realizat deoarece în 1949 :

a) vom importa mai multe materii prime necesare industriilor decât în 1948, și aceasta în primul rând datorită sprijinului puternic dat de U.R.S.S. ;

b) vom produce în țară o serie de mașini și unelte pe care până acum le importam ;

- c) vom putea mări capacitatea de producție a multor întreprinderi prin reinnoirea utilajului și lichidarea găturilor;
- d) vom pune în funcțiune unități industriale noi;
- e) în sfârșit, vom mări, printr'o serie de măsuri, productivitatea muncii.

Prin depășirea cu 40% a valorii producției globale industriale din 1948, noi lichidăm — în ansamblul industriei — rămânerea în urmă față de perioada de dinainte de război, iar în unele sectoare depășim chiar cu mult această perioadă.

Un alt obiectiv politico-economic al planului e pregătirea și realizarea în domeniul agriculturii a măsurilor care să asigure îndrumarea acestui sector spre socialism, în special prin înzestrarea agriculturii cu mașini și unelte, prin întărirea fermelor de stat și a stațiunilor de mașini și tractoare, precum și prin organizarea și dezvoltarea diferitelor tipuri de cooperative.

Realizarea planului nostru de stat trebuie să ne pună la dispoziție mijloacele materiale pentru întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Alt obiectiv politico-economic al planului pe 1949 este îmbunătățirea condițiilor de trai ale masselor muncitoare. Aceasta se va realiza prin mărirea producției mărfurilor industriale de larg consum, prin dezvoltarea și extinderea comerțului de stat și cooperatist, prin intensificarea schimbului dintre sat și oraș, care să lărgască baza de aprovizionare alimentară a populației salariate, cât și posibilitățile de aprovizionare ale țărânimii muncitoare.

În sfârșit, un alt obiectiv urmărit de plan este pregătirea condițiilor necesare pentru întocmirea și realizarea viitorului plan de stat de lungă durată.

În acest scop, în anul 1949 se vor studia și pregăti o serie de lucrări de investiții, menite să creeze noi ramuri industriale și să mărească potențialul industriei naționale, se vor face prospecții și explorări în scopul descoperirii unor noi bogății miniere, se vor studia posibilitățile locale de dezvoltare economică com-

plexă pe regiuni, se va perfecționa evidența statistică și se vor elabora standarde pentru un număr de produse principale ale economiei naționale.

INVESTIȚIILE

Tovarăși deputați,

Obiectivele urmărite de planul nostru pe 1949 apar deosebit de limpede dacă privim investițiile care au fost prevăzute.

Noi socotim că din acumulările ce se vor realiza prin amortizări și alocații bugetare să destinăm pentru investiții pe 1949 o sumă de 82 de miliarde de lei, din care 7 miliarde pentru terminarea lucrărilor începute în anul 1948.

Suma aceasta, rod al eforturilor celor ce muncesc, deși e considerabilă (de 3,7 ori mai mare decât cea investită în 1948) — și va trebui depusă o muncă îndârjită a tuturor pentru a o putea realiza — e totuși departe de a corespunde necesităților de dezvoltare a economiei noastre și de a satisface nevoile noastre culturale și sociale chiar pentru anul 1949.

A trebuit deci să structurăm repartitia acestei sume în așa fel ca obiectivele ce ni le propunem să poată fi atinse. Deaceia, din totalul de 82 de miliarde de lei destinați investițiilor, noi prevedem prin proiectul de plan ca cea mai mare parte să fie alocată scopurilor productive. Astfel propunem ca :

47,2% să fie alocate investițiilor pentru mijloacele de producție industrială,

21,2% pentru transporturi și căi de comunicație,

11,2% pentru sectorul cultural și social,

9,3% pentru administrația de stat,

9,4% pentru agricultură și silvicultură,

1,7% pentru comerțul interior.

În spiritul liniei partidului de a se pune accentul pe industria de bază, noi am prevăzut să fie alocate industriei grele și celei extractive 36,8% din totalul investițiilor și 10,4% indus-

triei ușoare. Deasemenea, din cele 21,2% din totalul investițiilor destinate transporturilor și comunicațiilor, mai mult de jumătate (11,8% din total) sunt prevăzute pentru căile ferate.

Trebue să menționăm că, separat de investițiile prevăzute în planul pe 1949, mai trebue să contăm pe alte importante investiții ce vor avea loc în întreprinderile cu participație sovietică și în „sovromuri“.

Efortul pe care îl face poporul nostru în anul care vine, prin aceste investiții, trebue să-și dea, și-și va da, roadele sale printr'o creștere a producției industriale și agricole, precum și a productivității muncii, deasemenea prin creșterea acumulării socialiste, care va asigura reproducția largită socialistă și ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.

Desigur că o parte din aceste investiții se va resimți imediat prin creșterea producției, dar o altă parte, destul de însemnată, își va da roadele abia în anii următori.

Să trecem acum la cercetarea sumară a sarcinilor date de Planul de Stat pe 1949 principalelor ramuri industriale.

INDUSTRIA

Valoarea producției globale a industriei din Republica Populară Română, socotită la prețurile din 31 Decembrie 1948, va crește în anul 1949 cu 40% în comparație cu producția anului 1948.

În ramura siderurgiei, determinantă pentru dezvoltarea întregii economii a Republicii Populare Române, se va depăși cu 35% nivelul producției de fontă din 1948. Producția de oțel Siemens-Martin va întrece cu 16% pe cea din 1948, iar producția de laminate finite va fi cu 30% mai mare decât în 1948.

Pentru a se realiza această producție, vor trebui să se execute lucrările de investiție care să asigure o funcționare continuă și în condiții mai bune a instalațiilor celor mai importante, să mărească capacitatea actuală de producție, să creeze și să lărgască bazele materiale pentru o dezvoltare ulterioară.

În acest scop, printre lucrările de investiție în siderurgie s'au prevăzut: reconstrucția și mărirea capacității a trei furnale înalte și a două cuptoare Siemens-Martin, construcția a două cuptoare noi Siemens-Martin, începerea realizării a două lămoare, dublarea capacității cocseriei dela Reșița. Pentru asigurarea nevoilor industriei noastre siderurgice cu cocs, se va începe construirea unei cocserii pe bază de cărbune de Valea Jiului.

În cursul anului 1949 se va extrage cu 24% mai mult minereu de fier decât în 1948. Această cantitate este departe de a asigura nevoile actuale ale industriei siderurgice. Deaceia se vor face lucrări de deschidere la diferite mine de fier și lucrări de explorare în diferite regiuni pentru descoperirea de noi zăcăminte de fier. Se vor lua măsuri pentru folosirea minereurilor de fier de calitate inferioară.

Metalurgia prelucrătoare va trebui să facă o cotitură hotărâtoare, îndreptându-se pe linia dezvoltării producției de utilaj necesar industriei, agriculturii și transporturilor, ocupând astfel un loc de frunte în dezvoltarea economiei naționale.

În anul 1949 producția metalurgiei prelucrătoare va întrece cu 35% pe cea din anul 1948.

Această producție va trebui să asigure în mare parte îndeplinirea planurilor de investiții în toate sectoarele economiei naționale. O importanță deosebită se va da echipării sectorului petrolifer, executându-se o cantitate de utilaj petrolifer cu 132% mai mare decât în 1948; metalurgia prelucrătoare va da o contribuție însemnată în mecanizarea agriculturii, producând cu 40% mai multe unelte și mașini agricole decât în 1948. Pentru buna funcționare și dezvoltare a transporturilor de orice fel, se vor produce diferite materiale care vor întrece cu 25% producția din 1948.

Pentru lărgirea și perfecționarea tehnică a bazelor de dezvoltare a metalurgiei prelucrătoare, peste 70% din fondurile de investiții alocate acestei ramuri industriale vor fi folosite pentru procurare de mașini-unelte, aparataje și instalații.

În industria petroliferă va continua creșterea producției de țiței, începută în anul 1948, extrăgându-se cu 13,7% mai mult țiței decât în 1948.

Pentru a se mări ritmul creșterii producției și pentru a se asigura o exploatare în condiții favorabile și în viitor, se vor continua și intensifica cercetările pentru descoperirea de noi zăcăminte de petrol, destinându-se în acest scop 13% din fondul de investiții alocat industriei petrolifere.

Se vor face lucrări de foraj reprezentând 48,2% în plus față de 1948, dintre care foraj de explorare cu 83,5% și foraj de exploatare cu 31,3% mai mult decât în 1948.

Îndeplinirea sarcinilor de mai sus și crearea bazelor de dezvoltare ulterioară a industriei petrolifere vor fi asigurate printr-o reînnoire și dotare masivă cu utilaj petrolifer, reprezentând 39,5% din fondul de investiții alocat industriei petrolifere.

Se vor face lucrări de refacere și regrupare a instalațiilor de rafinării, printre care și instalarea unei rafinării în Moldova, apropiind astfel unitatea prelucrătoare de sursa de materie primă.

Se va acorda o atenție crescândă gazului metan, care prezintă o importanță deosebită pentru economia națională, atât ca materie primă pentru industria chimică, cât și ca un combustibil care să înlocuiască pacura și lemnele. În cursul anului 1949 se vor executa lucrări de investiții în vederea dezvoltării exploatarilor. Se vor executa 21 de sonde de exploatare și 5 sonde de explorare.

Se va extrage cu 15% mai mult cărbune decât în 1948, iar din cantitatea totală extrasă 55% vor fi cărbuni din Valea Jiului, spalați și triați. Se vor efectua lucrări de prospecție și explorări pentru mărirea rezervelor actuale și identificarea zăcămintelor noi, în special pentru hulele cocsificabile din Banat. Se vor mecaniza lucrările de abataj.

Intensificarea și lărgirea exploatării de lignit, ameliorarea produselor obținute vor constitui o preocupare specială în anul 1949. Se va extinde mecanizarea extracției la bazinele importante

de lignit, se vor executa lucrari minime de deschidere, necesare creării de noi rezerve la exploatările existente, se vor construi doua instalații de ameliorare a ligniților.

Industria energiei electrice va asigura nevoile crescânde ale industriei în anul 1949 și va executa unele lucrari de dezvoltare strict necesare care să-i permită să facă față cerințelor economiei naționale până la stabilirea planului de electrificare generală a țării și începerea lucrărilor prevăzute în acest plan.

Producția de energie electrică în uzinele publice va fi cu 7,6% mai mare decât în 1948.

Se vor face lucrari pentru mărirea puterii instalate.

Industria electrotehnica, ramasa în urmă celorlalte ramuri industriale, va trebui să fie întărită pentru a satisface nevoile de utilaj electric ale economiei naționale. Se va dezvolta fabrica de electromotoare „Dinamo” și se va începe construirea unei fabrici de contori electrici.

În industria chimică se va păși la reacecra generală a instalațiilor și se va începe dezvoltarea unei industrii puternice pe baza materiilor prime de care dispunem din abundență (gaz metan, sare, petrol, lemn etc.).

Valoarea totală a producției în industria chimică va depăși cu 51%, pe aceea din anul 1948. Se vor înregistra creșteri însemnate față de 1948 la o serie de produse importante. Astfel, soda caustică va depăși producția anului 1948 cu 13%, acidul sulfuric cu 40%, negru de fum cu 31%. O creștere importantă va fi la producția tananților.

Se va da o atenție deosebită construcțiilor de unități noi. În cadrul „Sovromehim”-ului se va construi o mare fabrică de amoniac, acid azotic și îngrășăminte. Se vor construi doua fabrici de negru de fum, patru fabrici de tananți și altele. Aceste construcții vor consuma 55% din fondul de investiții alocat industriei chimice.

În industria lemnului, producția de cherestea va depăși cu 38% nivelul din 1948. Se va transporta la fabrici tot materialul

lemnos exploatat și aflat în depozite intermediare, precum și toate doborâturile de vânt. Se va intensifica acțiunea de mecanizare a transporturilor de bușteni, organizând folosirea rațională a materialului de tracțiune achiziționat în 1948 și construind noi cai ferate forestiere. Se vor monta 7 fabrici noi, cu utilaj existent, în imediata apropiere a masivelor forestiere. Fabricile prelucrătoare de lemn vor produce mobilă de tip popular și vor desvolta producerea de case prefabricate.

În industria materialelor de construcție se va intensifica ritmul de producție și se vor lua măsuri de dezvoltare ținând seama de volumul mare de construcții prevăzute în planul pe 1949 și de perspectivele reproducției largite, care va trebui să devină o lege în economia noastră.

Se va produce cu 37% mai mult ciment decât în 1948, iar producția de geamuri trase va depăși cu 59% pe cea a anului 1948. Capacitatea totală de producție la geamuri trase va fi mărită prin construirea unei secțiuni noi la fabrica de geamuri Mediaș.

În ramura industriei ceramice, producția de caramizi refractare va marca o creștere importantă, contribuind la buna funcționare a industriei siderurgice și a altor ramuri industriale. La caramizile de silică se va depăși producția din 1948 cu 136%.

Producția în industria bunurilor de consum, destinată să satisfacă nevoile maselor muncitoare, va sporii în mod simțitor, datorită asigurării și largirii bazei de materii prime prevăzute în Planul de Stat pe 1949 și a lucrărilor de investiție ce se vor executa în acest sector.

Țesătoriile de bumbac vor depăși cu 17% producția anului 1948, țesătoriile de lână vor produce cu 11% mai mult decât în 1948, iar la țesături de mătase vegetală producția va depăși cu 47% pe cea a anului 1948. Se vor produce tricotaje a căror cantitate depășește cu 183% pe cea produsă în 1948. Producția filaturilor de lână și cânepă va marca o creștere importantă.

O sarcină generală pentru industria textilă va fi îmbunătățirea calității produselor și lărgirea sortimentului.

Desvoltarea industriei textile va fi asigurată prin măsurile ce se vor lua pentru a reduce gâluirea existentă între capacitatea insuficientă a filaturilor în raport cu aceea a țesătoriilor. Creditul alocat pentru investiții în industria textilă va fi înțrebuințat aproape în întregime pentru mărirea capacității de producție totală a filaturilor: se vor achiziționa și monta două filaturi de bumbac, o filatură de cânepă, se vor desvolta filaturile de lână.

Se va produce cu 58%, mai multă încălțăminte decât în 1948.

În industria alimentară se vor lua măsurile necesare pentru desvoltarea tuturor ramurilor ei și se va realiza o depășire apreciabilă față de producția anului 1948 la principalele produse alimentare.

Producția conservelor de carne va depăși cu 272% pe cea a anului 1948. Se va pescui de două ori mai mult pește decât în 1948.

În industria laptelui se va produce lapte pasteurizat și refrigerat într-o cantitate de trei ori mai mare decât cantitatea prelucrată în industrie în 1948. Producția brânzeturilor în întreprinderile naționalizate va fi de șase ori mai mare decât în 1948, iar cea de unt presat cu 450% mai mare ca în 1948. În vederea realizării acestor sarcini se va organiza colectarea laptelui, mărindu-se totodată capacitatea de colectare.

Se vor produce paste făinoase într-o cantitate care să depășească cu 330% pe cea din 1948.

În industria uleiurilor se va mări capacitatea de producție cu 20%, capacitatea de depozitare a semințelor cu 40% și a uleiurilor cu 35%.

Producția de zahăr va crește cu 17% peste cea a anului 1948.

Industria spiritului va realiza în cadrul planului pe 1949 cu 34% mai mult alcool decât în 1948, iar producția de tutun va depăși cu 14% producția anului 1948.

Întregii industrii i s'au fixat următoarele sarcini generale: îmbunătățirea calității produselor, creșterea productivității muncii și scăderea prețului de cost.

Îmbunătățirea calității produselor va fi urmărită prin elaborarea și generalizarea standardelor de stat și prin controlul respectării lor în toate domeniile.

Ridicarea productivității muncii va trebui să imprimе industriei noastre ritmul rapid de creștere a producției caracteristic industriei socialiste. Planul pe 1949 prevede o creștere a productivității muncii de cel puțin 15% față de aceea de la finele anului 1948. Pentru atingerea acestui scop se vor stabili norme de măsurare și verificare a productivității muncii în toate ramurile industriale și se va generaliza introducerea muncii în acord, aplicându-se timpii de acord medii progresivi; se vor generaliza planurile tehnologice, se vor lua măsuri pentru ridicarea calificării profesionale a cadrelor, se va întări disciplina în muncă.

Reducerea sistematică a prețului de cost va trebui să fie o sursă de acumulare pentru economia R.P.R. Reducerea prețului de cost va trebui să rezulte din ridicarea productivității muncii, micșorarea consumurilor specifice de materiale, combustibil și energie electrică, suprimarea de cheltuieli inutile, reducerea cheltuielilor de regie, în special a celor administrative etc.

Reducerea prețului de cost în toate ramurile industriei va arăta că clasa muncitoare a știut să folosească ca un bun gospodăr mijloacele de producție, a caror proprietate a cucerit-o.

AGRICULTURA

În planul de stat pe 1949 noi dăm o atenție deosebită agriculturii. Dacă ridicarea nivelului material al celor ce muncesc

dela sate și orașe, dacă progresul țării noastre și construirea socialismului sunt direct condiționate de o puternică industrie, însăși dezvoltarea acestei industrii puternice este legată și de dezvoltarea agriculturii.

Într'adevar, primind dela industrie produsele necesare sectorului agricol, acesta va trebui să asigure o aprovizionare îndestulătoare cu alimente pentru clasa muncitoare și va trebui să furnizeze materia prima necesară industriei naționale.

Planul pe 1949 prevede o producție agricolă vegetală a care valoare va întrece cu cel puțin 40% valoarea producției agricole vegetale din 1948, și anume: cu cel puțin 14,5% la cereale, cu 74% la leguminoase, cu 80% la plante industriale. Astfel se vor produce cu 9% mai multe grâne decât în 1948, cu 26% mai mult porumb decât în 1948, cu 76% mai mulți cartofi decât în 1948, cu 155% mai multe semințe de floarea soarelui decât în 1948, cu 25% mai multă sfeclă de zahăr decât în 1948.

Se va extinde cultura plantelor textile: producția de bumbac va fi cu circa 480% mai mare decât în 1948, iar producția de in și cânepă va crește cu 104% față de 1948.

În domeniul zootehniei vom pune accentul pe creșterea animalelor de rasă, sporind cu circa 9% numărul cabalinelor, cu 17% numărul bovinelor și cu 100% cel al porcinelor.

Cum ne gândim să realizăm aceste sarcini prevăzute în plan?

Aceste sarcini se vor realiza prin îmbunătățirea felului de muncă în agricultură, prin mărirea suprafețelor de însămânțat și a producției medii la hectar, prin mărirea numărului și productivității vitelor.

În scopul îmbunătățirii condițiilor de muncă și al ridicării nivelului material și cultural al țărânilor muncitoare:

a) Se va dezvolta rețeaua stațiunilor de mașini și tractoare și se va îmbunătăți această rețea din punct de vedere organizatoric, sporindu-se randamentul mașinilor agricole.

Centrala stațiunilor de mașini și tractoare va înființa în cursul anului 1949, în cadrul planului, cel puțin 20 de stațiuni

noi și va spori parcul de mașini agricole cu 1.500 de tractoare și 1.100 de batoze.

Printr'o rațională folosire a mașinilor agricole, costul lucrărilor executate cu aceste mașini nu va trebui să depășească costul muncilor cu animale. Țăranilor săraci și cooperativelor li se vor acorda înlesniri și precădere.

În vederea dezvoltării într'un ritm cât mai rapid a unei agriculturi mecanizate, vom lua măsuri pentru fabricarea în țara noastră a mașinilor agricole.

Din școlile practice organizate de Centrarea stațiunilor de mașini și tractoare se vor recruta cadrele necesare în agricultură.

b) Se va consolida și lărgi activitatea fermelor de stat, care trebuie să devină un exemplu de gospodărie agricolă, îndrumând țăranimea spre introducerea metodelor și perioare de muncă în agricultură.

Fermele de stat, printr'o organizare rațională a muncii, prin mecanizarea pe scară întinsă a lucrărilor agricole, prin utilizarea de semințe selecționate vor ridica producția medie la hectar, peste nivelul mediu al întregului sector agricol, cu cel puțin 27% la grâu, cu 20% la orez, 18% la floarea soarelui, 16% la sfecla de zahăr.

În cadrul A.F.S.M.-ului se va da o atenție specială cultivării semințelor selecționate. Deasemenea se vor crește în special animale de rasă pentru prăsilă.

c) Se va încuraja organizarea în mediul rural, a cooperativelor de diferite tipuri, pentru o mai bună și mai avantajoasă aprovizionare cu unelte agricole, semințe selecționate și bunuri de consum, pentru folosirea în comun a mijloacelor mecanizate de producție și pentru o valorificare mai avantajoasă a produselor proprii.

Cooperativele de aprovizionare și desfacere, pe de o parte, vor ajuta țăranimea cooperatoare să scape de speculanți, aprovizionând-o cu produsele industriale de care are nevoie, iar pe

de altă parte vor asigura aprovizionarea muncitorilor din orașe cu produse alimentare.

Realizarea pe baze sănătoase a unei rețele largi de cooperative de aprovizionare și desfacere va deschide calea asocierii țăranilor săraci și mijlocași în gospodării colective ca o formă superioară de exploatare a pământului.

Trecerea țăranilor în gospodării colective este singurul mijloc prin care țăranimea săracă și mijlocașă poate scăpa din starea de mizerie și înapoiere. Este clar însă că aceasta trebuie să aibă loc numai pe calea liberei consimțiri.

Dacă țăranii își vor manifesta dorința de a merge pe linia gospodăriilor colective, atunci statul va da sprijin țăranilor săraci și mijlocași care vor să meargă pe această linie.

Statul este hotărât să contribuie la aceste gospodării colective cu pământ din rezervele sale, cu credite, să pună la dispoziția acestor unități stațiuni de mașini și tractoare în condiții deosebit de avantajoase.

Sub niciun motiv și în niciun caz țăranimea nu trebuie să fie forțată să treacă la forma gospodăriilor colective.

Țăranimea săracă și mijlocașă trebuie lămurită cu răbdare asupra avantajelor gospodăriilor colective.

Principiul gospodăriilor colective a fost foarte mult atacat.

Cine avea interesul să sperie și să înșele țăranimea, falsificând rostul, importanța și condițiile în care se pot înființa gospodăriile colective?

În primul rând, aveau interes moșierii, care au fost expropriați și al căror pământ a fost dat țăranilor. Aveau interes, în al doilea rând, chiaburii — baza reacțiunii la sate —, care au ținut dintotdeauna sub dominație economică pe țăranii săraci și mijlocași, pe care îi speculau.

Pentru a-și apăra interesele și a suga mai departe vraga țăranimii sărace și mijlocașe, este lesne de înțeles că chiaburii au tot interesul să-i mențină pe țăranii muncitori în stare de

mizerie, cu mijloace de trai insuficiente pentru a le acoperi nevoile lor vitale și să-i robească.

Ce pot face în aceste condiții țaranii săraci decât să continue mizeria din tata în fiu, fiind slugile eniaburilor, umblând flămânzi, desculți și desbracați, vânzându-și munca de o vară întreagă pentru o strachină de mălai!

Odată hotărâți să treacă la gospodăria mare, colectivă, bazată pe munca mașinilor, gospodărie care da un randament mare, situația țaranilor sarace și mijloacele se va schimba radical. Avuția lor va crește, traiul lor se va îmbunătăți, ridicarea nivelului lor material le va da posibilitatea să-și ridice și nivelul cultural, să se bucure de binefacerile științei, ale civilizației.

Țaranii saraci și mijlocași trebuie lamuriți ca numai lor le aparține hotărârea de a trece la noua formă de exploatare a pământului, atunci când vor fi convinși de superioritatea acestui sistem.

Desvoltarea gospodăriilor colective este un proces de lungă durată, dar nu începe îndoielă ca pe măsură ce se va mecaniza agricultura, pe măsura ce se va înări alianța dintre clasa muncitoare și țărâimea muncitoare, pe măsura ce se va desvolta lupta împotriva elementelor exploatare de a sate, țaranii saraci și mijlocași se vor convinge de marile avantaje ale muncii în comun a pământului.

SILVICULTURA

În domeniul silviculturii, accentul cade asupra refacerii și îmbunătățirii patrimoniului forestier, distrus prin exploatarea de jal a regimurilor trecute.

În acest scop se vor face lucrări de împădurire pe o suprafață de 60 000 ha., în vederea acestor lucrări se va spori suprafața pepiniere or, producându se cel puțin 290.000.000 de puieți. În pădurile existente se vor face diferite amenajări pe o supra-

față totală de 1.200.000 ha., din care 145.000 ha reprezintă amenajarea golurilor alpine.

Pentru împiedicarea degradării masivelor paduroase, se vor executa pe o lungime totală de 540.000 m lucrări de corecție a torentelor, baraje etc.

Se vor lua măsuri pentru combaterea agenților vătămători ai pădurilor. Se va încuraja și desvolta vânatul.

TRANSPORTURI ȘI TELECOMUNICAȚII

Desvoltarea producției și intensificarea circulației de produse industriale și agricole între sat și oraș sunt strâns legate de o bună organizare a transporturilor.

Planul de stat prevede sarcini importante în legatura cu dezvoltarea transporturilor pe calea ferată, rutiere, pe apă și aeriene.

În domeniul căilor ferate se prevede: sporirea traficului de marfuri cu 17,6% față de 1948 și a traficului de călători cu 27,7% față de 1948.

Pentru realizarea acestor sarcini se vor spori mijloacele de tracțiune cu 16 automotoare, 580 de vagoane de călători, 3 650 de vagoane de marfă noi și reconstruite și 30 de locomotive de cale îngustă. Deasemenea se vor reface și restabili 92 km. de cale de cale ferată, 6 200 m. l. de poduri, 2 400 m. l. de tunele.

Se vor continua lucrările de reconstrucție pe linia Teleiu—Vîșeu, la trajalet de la Brașov și depourile Brașov, Craiova și Roșiori. Pe liniile nou construite se vor executa lucrările necesare pentru atingerea capacitaților maxime de transport.

În domeniul transporturilor rutiere se va spori rețeaua existentă cu 1 800 km. (17,6% față de 1948), dezvoltându-se în special rețeaua rurală. Numărul de tone-km. transportate va spori cu 300% față de 1948. Parcul de autovehicule în funcțiune va fi sporit cu 113%.

În vederea creșterii transporturilor rutiere se va îmbunătăți rețeaua drumurilor naționale, refacându-se (prin reprofilări) 672 km., executându-se reparații radicale la 580 km. și tratamente de protecție la 200 km.

Se vor reface în formă definitivă poduri de șosea în lungime de cel puțin 4.100 m. l.

Transporturile pe apă vor fi îmbunătățite și dezvoltate în cursul anului 1949, mărindu-se parcul de vase fluviale și maritime.

În domeniul transporturilor aeriene, numărul de tone km. va fi sporit cu 40% față de 1948.

Se va dezvolta rețeaua telefonică prin conectarea la rețeaua existentă a 267 de comune rurale (41%, mai mult ca în 1948), prin instalări de noi circuite aeriene, în lungime de 2.500 km., prin introducerea în cablu urban a 40.000 km. de circuit nou, și sporirea cu 6% a numărului de posturi telefonice în funcțiune.

ÎNALȚAREA NIVELULUI MATERIAL ȘI CULTURAL AL MASELOR MUNCITOARE DIN R.P.R.

Prin dezvoltarea și întărirea sectorului socialist în economia Republicii Populare Române, prin mărirea producției și a productivității muncii, prin dezvoltarea circulației mărfurilor, se vor pune bazele îmbunătățirii situației materiale și culturale a maselor muncitoare din R.P.R.

În domeniul învățământului, în scopul lichidării analfabetismului, planul prevede dezvoltarea învățământului preșcolar și a celui elementar, îndreptând către școli cât mai mulți din copii până acum neșcolarizați.

În învățământul mediu și superior se va consolida reforma făcută, accentuându-se caracterul practic pe care acest învățământ trebuie să-l aibă pentru sprijinirea efortului de dezvoltare economică a țării.

Se vor lua toate masurile necesare pentru ușurarea intrării în școlile de învățământ mediu și superior a fiilor de muncitori și țărani, creându-se pentru aceștia posibilități reale de frecventare, prin înființarea de camine și cantine școlare.

Pentru atingerea acestor obiective, se va măjora numărul școlilor din învățământul preșcolar la 3.140, adică cu 40%. Se vor construi 70 de școli elementare noi, se vor restaura școlile existente, se vor înființa 190 de școli medii tehnice, amenajându-se pentru fiii de muncitori internate în cel puțin 4 centre mari; numărul cămineelor studențești va spori cu 30, adică cu 73%, și cel al cantinelor studențești cu 12, adică cu 50% față de 1948.

Se va urmări dezvoltarea cinematografiei și radioronlei în orașe și sate, a teatrelor în centrele industriale, a cămineelor culturale și bibliotecilor. Cinematografele din mediul rural vor spori la 500, se vor amenaja 10 caravane cinematografice, va începe construcția și utilizarea unui studio cinematografic pentru producția de filme indigene. Se vor pune în funcțiune două posturi noi de radio-emisiune (Tâncabești și Timișoara), se va începe construcția postului dela Cluj. Se vor înființa 6 teatre în centre muncitorești și se va spori la 10.000 numărul cămineelor culturale.

În domeniul sănătății publice se vor urmări în cursul anului 1949, între altele, îmbunătățirea funcționării spitalelor, ocrotirea mamei și a copilului, înmulțirea dispensarelor și a circumscripțiilor medicale la sate, precum și o mai atentă îngrijire sanitară în școli.

Deasemenea se vor intensifica acțiunile pentru combaterea bolilor sociale și prevenirea bolilor infecțioase.

Numărul total al paturilor de spital va spori la 61.200, decu 22% peste numărul din 1948.

Numărul caselor de naștere va spori cu 24%, numărul circumscripțiilor medicale din mediul rural cu 12% față de 1948. Se vor construi 50 de dispensare la sate.

În școli se va spori numărul posturilor medicale la 600, al infirmeriilor școlare la 337.

În cursul anului 1949 vor fi reorganizate stațiunile balneo-climaterice, pentru a fi folosite pe cât posibil pe toată durata anului în vederea ameliorării îngrijirii oamenilor muncii.

În domeniul edilitar și al gospodăriilor comunale se va urmări îmbunătățirea condițiilor de trai din regiunile respective prin dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor comunale, utilizându-se la maximum resursele locale, dezvoltându-se spiritul de gospodărie și inițiativă locală.

În acest scop se va urmări refacerea școlilor, spitalelor și a edificiilor publice, se vor îmbunătăți și dezvolta drumurile județene și comunale, se vor executa lucrări de captări de importanță locală.

În domeniul circulației mărfurilor, comerțul de stat își va extinde activitatea, lărgindu-și rețeaua de desfacere cu amănuntul și contribuind la o vehiculare rapidă a mărfurilor.

Paralel cu comerțul de stat și în strânsă colaborare cu acesta, se va dezvolta comerțul cooperatist, având drept obiectiv intensificarea schimburilor dintre sat și oraș.

Valoarea mărfurilor puse în circulație prin comerțul de stat și cooperatist va atinge în 1949 suma de 148 de miliarde de lei, adică cu 168% mai mult decât în 1948.

Nivelul de trai al masselor muncitoare va fi îmbunătățit prin sporirea articolelor de consum și în special a produselor alimentare, textile și de încălțăminte.

Prin comerțul de stat și cooperatist se vor desfășura, printre altele, 566.000 de tone de pâine, cu 70% mai mult ca în 1948, 74.000 de tone de zahăr, cu 12% mai mult ca în 1948, 12.000 de tone de paste făinoase, cu 300% mai mult ca în 1948, 250.000 hl. de lapte, 72.000 de tone de carne și conserve de carne, cu 110% mai mult ca în 1948, 126.500.000 de metri de țesături diferite, 2.100 de tone de tricotaje, 4.500 de tone de fire bumbac țărănesc, 6.200.000 de perechi de încălțăminte, 1.500.000 de perechi de opinci și 1.500.000 de perechi de șoșoni și galoși.

Desvoltarea și îmbunătățirea comerțului de stat și cooperatist, sporirea circulației mărfurilor, aprovizionarea la timp a centrelor mari muncitorești, îmbunătățirea și ușurarea aprovizionării țărănimii muncitoare, îmbunătățirea calității mărfurilor vor duce la îmbunătățirea și ușurarea vieții celor ce muncesc, contribuind în același timp la consolidarea economiei R.P.R.

Tovarăși deputați,

Planul nostru de stat pe anul 1949, primul nostru plan, este o manifestare nu numai a succeselor obținute până în prezent prin lupta clasei muncitoare în alianță cu țărănimia muncitoare, ci este în același timp o manifestare a voinței și hotărârii noastre de a îndrepta economia acestei țări pe drumul luminos al progresului și bunei stări.

Planul nostru dă prin cifrele sale de investiții, prin sarcinile puse diverselor noastre sectoare, un răspuns cercurilor imperia-
liste ațăfătoare la război. În timp ce majoritatea cheltuelilor statelor imperialiste se fac pentru înarmări, pentru pregătiri de război, în țara noastră peste 90% din investiții se alocă pentru cheltueli productive, pentru dezvoltarea economică și culturală a țării.

Noi punem în aplicare planul nostru de stat într'un moment când țările europene înfeudate planului Marshall se conving tot mai mult că acesta nu este decât un plan de înfeudare politică și economică, un plan de epuizare a economiei țărilor europene și de sărăcire a masselor muncitoare.

Eșecul planului Marshall scoate în evidență și mai bine superioritatea economiei planificate, care nu poate fi pusă în aplicare decât în Țara Socialismului, Uniunea Sovietică, precum și în țările democrației populare, care au pornit pe drumul construirii socialismului.

Planul de Stat pe anul 1949 pune în fața întregului popor sarcini mari, sarcini a căror realizare cere o încordare puternică a tuturor energiilor.

Aducerea la îndeplinire a acestui plan se bazează pe o serie întreagă de măsuri care vor forma un tot unitar cu planul de stat: noile legi financiare, legea bugetară pe anul 1949, politica de salarizare, contractul colectiv de muncă, codul muncii etc.

Succesul planului economic este condiționat de introducerea în viață a acestor măsuri și legiuiri.

Toate eforturile noastre au drept scop întărirea și dezvoltarea regimului nostru de democrație populară, regim care este o formă a dictaturii proletare, regim unde rolul conducător îi aparține clasei muncitoare, având drept sprijin principal sărăcimea satelor și drept aliat țărănimea mijlocașă.

Planul nostru este alcătuit în conformitate cu interesele clasei muncitoare și ale țărănimii muncitoare (sărace și mijlocașe), pentru asigurarea bunei stări materiale și culturale a poporului muncitor.

Elaborarea acestui prim plan de stat este numai o parte — desigur importantă — din munca de planificare a economiei Republicii noastre Populare. Partea cea mai grea, realizarea acestui plan, vine deabia acum.

Tovarășul Stalin spune :

„...Planul de producție înseamnă activitatea vie și practică a milioane de oameni. Realitatea planului nostru de producție o constituie milioanele de oameni ai muncii care făuresc o viață nouă. Realitatea programului nostru o constituie oamenii vii, noi toți, voința noastră de a munci, hotărârea noastră de a munci într'un mod nou, hotărârea noastră de a îndeplini planul”¹.

Da, tovarăși deputați, primul nostru plan necesită mobilizarea tuturor oamenilor muncii pentru a-l realiza, pentru a-l depăși. Este necesară încordarea eforturilor muncitorimii, a tehnicienilor și inginerilor, a țărănimii muncitoare, a masselor tineretului muncitor, a femeilor muncitoare, a oamenilor de cultură

¹ I. Stalin, Opere, vol. 13, ed. P.M.R. 1952, pag. 85—86.

și instituțiilor noastre de știință, printre care locul de frunte îl ocupă Academia Republicii Populare Române.

Intrecerile socialiste constituie în Republica noastră Populară unul din cele mai importante mijloace prin care vom putea realiza atât mărirea producției, a productivității muncii, cât și scăderea prețului de cost, a prețului de vânzare.

Dar noi știm că acest plan va provoca rezistență, ură și dușmănie din partea acelorora cărora le stau ca un spin în ochi succesele, victoriile Republicii noastre Populare.

Ei vor căuta pe toate căile să saboteze realizarea acestui plan. Este deaceea datoria tuturor oamenilor muncii, a tuturor acelorora care-și iubesc țara și vor să contribuie prin efortul lor la dezvoltarea, la progresul ei, să fie vigilenți, să demaște oriunde și sub orice formă vor întâlni actele de sabotaj, piedicile de orice fel puse în calea realizării planului nostru.

În executarea acestui plan ne călăuzim de principiul luptei de clasă necruțătoare împotriva dușmanilor Republicii Populare Române și ai poporului muncitor.

De realizarea și depășirea acestui plan depinde în bună măsură și crearea — cu un ceas mai devreme — a condițiilor economice pentru transformarea Republicii Populare Române într-o țară a socialismului victorios.

Înainte, cu convingerea în capacitatea și posibilitățile noastre de realizare și depășire a planului !

Să înlăturăm cu hotărîre, încredere și entuziasm toate piedicile care vor sta în calea realizării lui ! (*Membrii Prezidiului, ai Guvernului și ai Marii Adunări Naționale, în picioare, aplaudă puternic, viu și îndelung, ovaționând.*)

„Scântea” nr. 1.311
din 28 Decembrie 1948